

Дел.бр.: 357/24
Датум: 09.07.2024. године

У складу са Законом о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021 - др. закон и 76/2023) и Статутом Факултета организационих студија „Едука“ у Београду, Наставно - научно веће Факултета на седници одржаној дана 09.07.2024. године, доноси:

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ИЗРАДЕ И ОДБРАНЕ ЗАВРШНОГ РАДА НА ОСНОВНИМ СТУДИЈАМА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се начин и поступак израде, писања, прегледа, предаје и одбране завршног рада на основним академским, основним струковним и специјалистичким струковним студијама Факултета организационих студија „Едука“ у Београду, Универзитета Привредна академија у Новом Саду (у даљем тексту: Факултет) и друга питања из те области.

Члан 2.

Основне академске студије (ОАС) завршавају се полагањем свих испита, извршавањем свих обавеза предвиђених студијским програмом, израдом завршног рада и његовом успешном одбраном, те стицањем 240 ЕСПБ бодова.

Основне струковне студије (ОСС) завршавају се полагањем свих испита, извршавањем свих обавеза предвиђених студијским програмом, израдом завршног рада и његовом успешном одбраном, те стицањем 180 ЕСПБ бодова.

Специјалистичке струковне студије (ССС) завршавају се полагањем свих испита, извршавањем свих обавеза предвиђених студијским програмом, израдом завршног рада и његовом успешном одбраном, те стицањем 60 ЕСПБ бодова.

II ЦИЉЕВИ ЗАВРШНОГ РАДА

Члан 3.

Циљеви израде завршног рада су упознавање студента са одређеном облашћу научне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме из те области, те оспособљавање студента за самостални практичан рад у одређеној области и за самостално решавање задатих проблема у одговарајућој области.

Члан 4.

Израдом завршног рада студент доказује да је овладао знањима и стекао компетенције потребне за самостални практичан рад у одређеној области.

Завршни рад се састоји од израде завршног рада и јавне одбране повољно оцењеног завршног рада.

III ПРИЈАВА ЗАВРШНОГ РАДА

Члан 5.

Тема завршног рада мора да буде у складу са циљем и исходом студијског програма на који је студент уписан.

Студент пријављује свој завршни рад у тренутку када је испунио услов тј. када је положио све испите предвиђене наставним планом и програмом и поднео доказ о надокнади трошкова завршног рада регулисаних Ценовником административних услуга Факултета.

Члан 6.

Ментор у консултацијама са студентом, дефинише задатак и тему завршног рада.

Пријава теме завршног рада на основним струковним студијама садржи назив теме и потписану сагласност ментора на предложену тему. (Прилог 1)

Пријава теме код завршног рада (ОАС и ССС) поред назива теме и сагласности ментора на предложену тему, садржи предмет и циљеве рада, постављене хипотезе, методологију која ће се користити у раду, садржај рада, списак литературе и биографију кандидата (Прилог 2).

На основу потписане сагласности ментора на тему пријављеног рада и на основу предлога ментора о саставу комисије, Декан доноси одлуку о одобравању теме и именовању комисије за одбрану завршног рада (основне струковне студије) или за оцену и одбрану завршног рада (основне академске студије и специјалистичке струковне студије).

Комисију чини ментор и два члана од којих је један председник комисије.

IV ИЗРАДА ЗАВРШНОГ РАДА

Члан 7.

Студент самостално израђује завршни рад у складу са утврђеним садржајем, према смерницама и сугестијама ментора.

Члан 8.

Дужност ментора у току израде завршног рада је да студенту пружи неопходну помоћ у виду консултација – упућивање на изворе литературе и методологију која ће се примењивати, давање упутстава за решавање задатка, преглед делимичних резултата рада и евентуалну корекцију.

При раду, студент може да затражи помоћ од других наставника и сарадника уз сагласност ментора.

V ПИСАЊЕ, ПРЕГЛЕД И ПРЕДАЈА ЗАВРШНОГ РАДА

Члан 9.

Студент је дужан да прати упутство за писање завршног рада које је саставни део овог Правилника (Прилог 3).

Кад заврши писање, студент радну верзију завршног рада у електронској или писаној форми предаје ментору на преглед .

Ментор прегледа завршни рад у року не дужем од две недеље и враћа рад студенту на евентуалне исправке и дораде.

Све примедбе ментор је дужан да јасно назначи на самом раду, у одштампаној или електронској верзији, на посебном папиру са образложењем или путем електронске поште.

Сваки завршни рад, на иницијативу ментора, нужно пролази проверу плагијаризма на одговарајућем софтверу.

Дозвољени степен преклапања је 10 %.

Члан 10.

Након отклањања недостатака на које је ментор указао, студент је дужан да наведену верзију завршног рада достави и осталим члановима комисије у електронској или писаној форми.

Рад се након отклањања и недостатака на које су указали и остали чланови комисије сматра коначном верзијом рада.

Након завршене коначне верзије рада, студент је дужан да потпише Изјаву о академској честитости. (Прилог 4)

Члан 11.

Након завршене израде завршног рада на основним струковним студијама, ментор попуњену и потписану Сагласност о урађеном завршном раду (Прилог 7) предаје Служби за студентска питања. Када је реч о завршном раду на основним академским и специјалистичким струковним студијама ментор је дужан да Извештај о оцини завршног специјалистичког рада, потписаним од стране комисије достави Служби за студентска питања у року од 7 дана од дана предаје рада. (Прилог 6).

Члан 12.

Након сагласности ментора, студент предаје завршни рад Служби за студентска питања у четири примерка, од тога један тврдо коричени рад за библиотеку, три меко коричена рада за ментора и чланове комисије и један примерак рада у електронском облику, ради трајног чувања на Факултету (Прилог 5).

Члан 13.

У договору са ментором и студентом, Служба за студентска питања одређује термин одбране завршног рада.

VI ОДБРАНА ЗАВРШНОГ РАДА

Члан 14.

Студент не може да покрене поступак за одбрану завршног рада, нити да брани завршни рад уколико није измирио све финансијске обавезе према Факултету.

Студент може да приступи одбрани завршног рада, уколико је испунио све предвиђене услове, најраније након завршетка семестра у коме је имао наставне обавезе.

Члан 15.

Студент пријављује одбрану завршног рада предајом попуњеног обрасца Пријава одбране завршног рада Служби за студентска питања, након чега Служба за студентска питања проверава испуњеност свих формалних услова за јавну одбрану завршног рада.

Одбрани завршног рада не може се приступити без индекса студента и Записника о полагању завршног рада, које припрема Служба за студентска питања на дан одбране.

Члан 16.

Одбрана завршног рада састоји се од усменог презентовања рада од стране студента, постављања питања од стране чланова Комисије у вези са темом рада и одговарања студента на постављена питања.

Циљ одбране јесте да се Комисија увери да је студент самостално израдио и савладао тему рада.

Члан 17.

Оцена одбране завршног рада се формира на основу поена који су додељени кандидату на основу следећих активности:

- писање рада (до 50 поена)
- одбрана рада (до 50 поена)

Неуспешно одбрањен рад оцењује се оценом 5 (пет).

Ментор и члан Комисије за одбрану попуњавају Записник о одбрани завршног рада, као и потписан завршни рад и исте предају Служби за студентска питања.

На оцену Завршног рада студент нема право жалбе.

Члан 18.

Студент који није одбранио завршни рад може тражити да му се одобри друга тема. Поступак за поновну израду и одбрану завршног рада исти је као поступак за прву пријављену тему.

Студент може пријавити завршни рад највише два пута. При поновној пријави завршног рада студент може да промени ментора и/или тему.

Члан 19.

После одбране завршног рада, дипломирани студент је у обавези да Служби за студентска питања достави:

- индекс;
- потврду из Библиотеке да нема задужења;
- потврду из Библиотеке да је завршни рад предат у дигиталној форми

Студент је, такође, у обавези да попуни статистички образац, који се сваког месеца шаље у Завод за статистику, као и анкету која је намењена дипломираним студентима.

Члан 20.

На основу индекса, пријава из досијеа студента и Записника о полагању испита, у Служби за студентска питања сравњују се оцене и у року од петнаест радних дана од дана успешно одбрањеног завршног рада, студенту се издаје Уверење о дипломирању.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 21.

На сва питања која нису регулисана овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о високом образовању и Статута Факултета.

Члан 22.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку утврђеном за његово доношење.

Члан 23.

Правилник ступа на снагу даном усвајања.

Члан 24.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о начину и поступку израде и одбране завршног рада на основним и специјалистичким струковним студијама бр. 119 од 28.10.2022. године Високе струковне школе организационих студија „Едука“

Председник Наставно-научног већа

проф. др Филип Ђоковић

ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ СТУДИЈА

„ЕДУКА“

Београд, Мајке Јевросиме 15

Основне струковне студије

Студијски програм: _____

П Р И Ј А В А

завршног рада

На тему: _____

/Наслов рада/

У току рада на завршном раду консултовао сам се са:

Име, презиме и звање ментора

Потпис ментора

Датум Пријаве: _____

Прилог:

- Доказ о уплати трошкова завршног рада

Подносилац Пријаве:

/Презиме, име једног родитеља и име кандидата/

/Број индекса/

/Адреса стана/

/Телефон, Е-маил, институција у којој је запослен/

ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ СТУДИЈА

„ЕДУКА“

Београд, Мајке Јевросиме 15

Студијски програм: _____

П Р И Ј А В А

На тему: _____

/Наслов рада/

У току рада на завршном раду консултовао сам се са:

Име, презиме и звање ментора

Потпис ментора

Датум Пријаве: _____

Прилог:

- Доказ о уплати трошкова завршног рада

Подносилац Пријаве:

/Презиме, име једног родитеља и име кандидата/

/Број индекса/

/Адреса стана/

/Телефон, Е-маил, институција у којој је запослен/

1. Предмет завршног рада
2. Циљеви завршног рада
3. Основне хипотезе од којих се полази у завршном раду
4. Методе и технике које ће се у истраживању применити
5. Садржај рада

УВОД

1. ХИПОТЕТИЧКО – ТЕОРИЈСКИ И МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР РАДА

- 1.1. Предмет и циљ истраживања
- 1.2. Истраживачке хипотезе
- 1.3. Методологија истраживања

2.

2.1.

2.2.

2.3.

3.

3.1.

3.2.

3.3.

4.

4.1.

4.2.

4.3.

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

6. Литература која ће се користити у раду

1.

2.

7. Биографија кандидата

Потпис кандидата: _____

Датум: _____

УПУТСТВО ЗА ПИСАЊЕ ЗАВРШНОГ РАДА

Завршни рад је доказ да је студент овладао знањима, компетенцијама и вештинама стеченим током студија, а које су потребне за самосталан и практичан рад у реалном пословном окружењу. То је и разлог због кога писању овог рада треба приступити савесно и у складу са највишим етичким стандардима.

Припрема за писање рада подразумева прикупљање литературе, читање и анализирање најновијих извора и консултације са ментором у вези са одабиром литературе.

Рад треба да буде оригинала, а не плагијат, што подразумева значи да је најстроже забрањено преузимање туђих мисли, реченица или идеја, без навођења извора. У том смислу сваки кандидат потписује Изјаву о ауторству којом преузима моралну, материјалну и кривичну одговорност за евентуални фалсификат туђег рада или кршење законских норми или Кодекса професионалне етике и академског интегритета.

Насловна страна

Насловна страна је стандардизована - лого и назив Факултета организационих студија „ЕДУКА” у Београду Универзитета Привредна академија у Новом Саду, ниво студијског програма, назнаку да је у питању завршни рад, наслов завршног рада, име и презиме студента, број индекса, име и презиме ментора, место и годину завршавања.

Наслов треба да обухвати главну идеју рада, да буде јасан и једнозначан. Наслов не треба да је дугачак и да је у њему цео садржај завршног рада.

Техничке карактеристике завршног рада

Рад треба да има највише 50 страница текста, формата А4 (290x217) и обавезно откуцан у фонту Times New Roman. Рад може да се пише ћиричним или латиничним писмом, уз обавезну употребу свих дијакритика (ч, ћ, ж, ђ) уколико се рад куца латиницом.

Текст треба да буде поравнат по маргинама са обе стране. Свака страница осим насловне треба да има свој број, у средишњем делу у дну странице.

Завршни рад мора бити технички коректно уобличен. Текст мора бити уредан и једнообразан. Није дозвољено да се појављују различити фонтови (осим када се жели нешто истаћи), размаци, маргине, нумерације, поравнања, обележавања. Ментор и чланови комисије морају инсистирати, поред квалитета садржаја и на квалитету изгледа текста.

Формат стране: А4

Фонт: *Times New Roman, Tahoma, Calibri* или *Arial*.

Величина слова: 12 pt.

НАСЛОВ ПРВОГ НИВОА – 16 pt, велика слова, болд.

Наслов другог нивоа – 14 pt, нормална слова, болд.

Наслов трећег нивоа – 12 pt, нормална слова, болд.

Наслови осталих нивоа – 12 pt, нормална слова, *курзив*. Идентификатор (број) фуснота је болд, текст фуснота је 10 pt, нормална слова, поред *single*.

НАСЛОВ ЛИТЕРАТУРЕ И ПРИЛОГА – 16 pt, велика слова, болд.

Поравнање: *justify*.

Да би рад био прегледан и лако читљив неопходно је поштовати следеће захтеве:

- маргине су 2 cm;
- проред је 1,5 *lines* за текст, а *single* проред за наслове и поднаслове (који су у више редова), наслове табела, слика, графика, фусноте, цитате и референце;
- бројке и текст у графиконима, табелама и легендама могу да буду мањи фонт, али под условом да су јасно читљиви.

Орјентација стране је *Portrait*. Изузетно табеле или слике или графици могу бити *Landscape*.

Поглавља. Свако поглавље почиње на новој страни. Текст сваке стране треба да буде логично рапчлањен на пасусе. Размак између пасуса је *after 12 pt*, а код наслова је *before* и *after 12 pt*. Почетак пасуса се не увлачи.

Нумерација. Стране рада треба да буду нумерисане арапским бројевима. Нумерација страна је на дну (*footer*), центар, почевши од Увода (страна 1, али се број не појављује – *Different first page*). До Увода нумерација може бити словима (велика или мала слова), чешће римским бројевима (великим или малим). Нумеришу се поглавља и подпоглавља. У завршном раду могуће је користити нумерички, алфаветски или комбиновани систем нумерације. **Изабрани систем нумерације поштује се од почетка до краја рада.**

Слике, графици и табеле. Нумеришу се арапским бројевима редоследом од почетка рада (нпр. Табела 1. Назив табеле).

Наслови табела стављају се изнад, а наслови графика и слика испод. Уколико се слике, графици, табеле преузимају, неопходно је навести извор, по истом систему цитирања који се примењује у целом тексту.

Основни методолошки елементи дипломског рада

У уводном делу завршни рад треба да садржи основне методолошке елементе: проблем истраживања, предмет истраживања, основне циљеве рада, као и коришћене методе.

Проблем истраживања подразумева или шири предмет истраживања, подразумева у најширем смислу шта је целина коју истражујете (нпр. управљање људским потенцијалима, хотелско пословање, безбедност на интернету, економска криза или слично).

Предмет истраживања је конкретна тема која се обрађује у раду (нпр. Управљање људским ресурсима у банци НН, или Корпоративна безбедност и заштита права запослених)

Циљеви истраживања зависе од предмета, тј. од теме завршног рада. Циљ писања завршног рада може бити да: научно објасните одређену појаву или на пример, да се унапреди неки друштвени или економски процес.

Методе истраживања могу бити: основне, општенаучне или методе и технике прикупљања података. Основне методе могу бити: аналитичке (једну целину разлажемо на делове како бисмо је објаснили) и синтетичке методе (обрнуто).

Од општенаучних метода уобичајено се користе: компаративна (упоредна) метода, статистичка метода, хипотетичко-дедуктивна метода (постављање хипотеза – претпоставки које желимо да докажемо или оповргнемо) и друге.

Методе и технике прикупљања података, у зависности од теме, могу бити: анкета, упитник, интервју, посматрање, експеримент, анализа садржаја примарних или секундарних извора (нпр. анализа

правних прописа, финансијских извештаја, правилника, читање адекватне литературе и слично), квантитативне методе (нпр. статистичка обрада података коју смо прикупили), студије случаја.

У методолошком делу на крају увода, пожељно је упутити на кратку структуру завршног рада.

Навођење литературе

Завршни рад мора да садржи списак коришћене литературе. Навођење литературе, један је од главних параметара који показују да је кандидат самостално написао рад уз менторство професора.

У литератури се наводе само они извори који се заиста користе у писању завршног рада, тј. само оно што је цитирано и на шта се кандидат у писању позива, може да буде део наведене литературе.

Неопходно је навести литературу за све информације које нису дело аутора завршног рада, на пример: преузет текст, формуле, слике, графике и слично. Библиографске референце треба да садрже довољно информација, како би свако ко чита рад могао да пронађе извор цитираног текста. Референце се не наводе само на местима на којима кандидат директно цитира неки текст или нечије речи, него и сваки пут када препричавањем преноси нечију идеју, концепт или мисли.

У навођењу извора користити правила цитирања извора према АПА стилу.

Правопис и стил писања

Приликом писања користе се стандарди српског књижевног језика. То значи да се обавезно консултује важећи правопис и да се избегава употреба варваризама (туђица), осим уколико то није неопходно. Такође, употреба сленга (жаргона) у писању завршног рада није допуштена. Препоручљиво је да се рад пише у првом лицу множине (Мислимо да је, Сматрамо да је и слично). Изузетно, може се писати безлично (мисли се, сматра се).

Прилог 4

ИЗЈАВА О АКАДЕМСКОЈ ЧЕСТИТОСТИ

Студент/киња: _____
Број индекса: _____

Студијски програм основних академских/основних струковних/специјалистичких струковних студија

Аутор/ка завршног рада под називом:

Потписивањем изјављујем:

- да сам рад и мишљења других аутора које сам користио/ла у овом раду назначио/ла или цитирао/ла у складу са Упутством;
- да су сви радови и мишљења других аутора наведени у списку литературе/референци који су саставни део овог рада и писани у складу са Упутством;
- да сам добио/ла све дозволе за коришћење ауторског дела који се у потпуности/целости уносе у предати рад и да сам то јасно навео/ла;
- да сам свестан/на да је плагијат коришћење туђих радова у било ком облику (као цитата, парафраза, слика, табела, дијаграма, дизајна, фотографија, формула, веб сајтова, компјутерских програма и сл.) без навођења аутора или представљање туђих ауторских дела као мојих, кажњиво по закону (Закон о ауторском и сродним правима, Службени гласник Републике Србије, бр. 104/2009, 99/2011, 119/2012), као и других закона и одговарајућих аката Факултета;
- да сам свестан/на да плагијат укључује и представљање, употребу и дистрибуирање рада предавача или других студената као сопствених;
- да сам свестан/на последица које код доказаног плагијата могу проузроковати на предати завршни рад и мој статус.

Потпис студента/студенткиње

У Београду, _____

Прилог 5

ИЗЈАВА

Студент/киња: _____

Број индекса: _____

Студијски програм основних академских/основних струковних/специјалистичких струковних студија

Наслов завршног рада:

Овлашћујем Библиотеку Факултета организационих студија „Едука“ да у Дигитални репозиторијум Факултета унесе мој завршни рад у *pdf* формату.

Изјављујем да без сагласности ментора резултати завршног рада неће бити саопштени на научном скупу/конференцији нити публиковани у стручном или научном часопису.

Дозвољавам да се објаве моји лични подаци везани за добијање академског звања _____, као што су име и презиме, година и место рођења и датум одбране рада.

Ови лични подаци могу се објавити на мрежним страницама дигиталне Библиотеке, у електронском каталогу и у публикацијама Факултета организационих студија „Едука“

Потпис студента/студенткиње

У Београду, _____

**ФАКУЛТЕТ
ОРГАНИЗАЦИОНИХ СТУДИЈА „ЕДУКА“**

У складу са чл. 11. и чл. 15. Правилника о начину и поступку израде и одбране завршног рада на основним студијама Факултета организационих студија „Едука” одређени смо за чланове Комисије за преглед и оцену завршног рада кандидата _____ под насловом _____ . Проучили смо поднети завршни рад и подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ЗАВРШНОГ РАДА

1. Основни подаци о кандидату
2. Предмет и циљ завршног рада
3. Хипотезе од којих се пошло у истраживању
4. Методологија истраживања
5. Садржај рада
6. Остварени резултати и допринос рада
7. Закључак и предлог комисије

У Београду, _____

Комисија за оцену
завршног рада

1. _____
„председник Комисије

2. _____
_____, ментор, члан Комисије

3. _____ члан Комисије

ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ СТУДИЈА

„ЕДУКА“

Београд, Мајке Јевросиме 15

Основне струковне студије

Студијски програм: _____

Сагласност о урађеном завршном раду

Овим потврђујем да сам као ментор студента/студенткиње _____, број
индекса, обавио/ла све потребне консултације око израде завршног рада на тему под називом:

Потврђујем да је рад урађен у складу са прихваћеном методологијом и стандардима Факултета
организационих студија „Едука“ који се односе на израду завршних радова и у складу са тим
сагласан /сагласна сам да се рад може прихватити за јавну одбрану.

За чланове комисије предлагем: _____

У Београду, _____

Ментор
